Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIII. No. 138. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JULY 20, 1996. CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СУБОТА, 20-го ЛИПНЯ 1996 р. Ч. 138. РІК CIII.

ПОГРОЖУЮТЬ НАДЗВИЧАЙНИМ СТАНОМ

Київ. — Голова Ради Національної Безпеки при Президентові України Володимир Горбулін заявив про необхідність впровадження "елементів" надзвичайного стану у зв'язку з загрозою, яку становить організована злочинність інтересам держави. Приводом для цієї заяви стала спроба замаху на прем'єр-міністра Павла Лазаренка, за якою, на думку Уряду, стоять регіональні мафійні клани, невдоволені реформістською та антикорупційною програмою нового прем'єра.

Оглядачі, проте, висловлюють також інші версії щодо можливих причин замаху. Декотрі зокрема звертають увагу на недавнє рішення Уряду заморозити рахунки російських банків в Україні, щоб спонукати їх до використання української, а не російської валюти при обслуговуванні торговельних та інших операцій на території суверенної держави. Фактично це є оголошенням фінансової війни, у якій бомба для прем'єра цілком може бути всього лише відповіддю другої сторони.

Служба Безпеки України тим часом повідомили, що за останні три роки від рук терористів в Україні загинуло 90 осіб, з яких 15 — представники влади. А всього в Україні зареєстровано понад 300 акцій з використанням вибухових пристроїв. Здебільшого зброя та вибухівка перепачковується в Україну з тих частин колишнього СССР, де тривають інспіровані Росією воєнні конфлікти.

(Закінчення на стор. 4)

ЗСА ЗАДОВОЛЕНІ ПОЛІТИКОЮ УКРАЇНИ

Київ. — З'єднані Стейти задоволені намаганнями України інтегруватися в Европу і готові далі надавати Києву допомогу, повідомило17-го липня агентство Ройтерс, покликаючись на першого заступника державного секретаря ЗСА Стровба Толбатта.

Американський урядовець, який перебував в українській столиці з одноденною візитою, сказав, що його держава дуже позитивно оцінює поступ України у встановленні добрих відносин з Европою. Від імені ЗСА він висловив певність, що така політика Києва залишиться і в майбутньому. За його словами, Президент ЗСА Вілліям Клінтон має стратегічне бачення єдиної і щораз тісніше інтегрованої Европи. Україна як велика европейська держава займає в цьому баченні „абсолютно" основне місце, підкреслив С. Толбатт, відомий також своїми русофільськими поглядами.

Відразу після розвалу СССР, коли Україна раптом стала третьою ядерною надпотугою в світі, відносини Києва з Вашінґтоном були прохолодними. Але останнім часом ці стосунки є дуже теплі і вільні від багатьох стратегічних проблем, характерних для американсько-російських відносин.

За словами Ричарда Морнгістара, координатора американської допомоги країнам СНД, поміч ЗСА Україні становить десь біля 1 блн. дол, як-що врахувати кредити і фонди, виділені для сприяння процесові роззброєння.

Згідно з інформацією Ройтерс, міністер закордонних справ Геннадій Удовенко сказав перед тим, що Україна цього року потребує ще більше допомоги. За його словами, ця прохання розглядається в Уряді ЗСА. Американський Конгрес, сказав він, призначив для України найбільшу частку допомоги з усіх країн СНД. Київ ще не витратив ці фонди, зазначив міністер, але Україна все одно шукає більше.

Виділені цього року Україні 330 млн. дол. роблять її третьою державою-отримувачем американської фінансової допомоги після Ізраїля і Єгипту.

Ройтерс інформує, що за час своєї незалежности Україна вже отримала 900 млн. дол., разом з фондами, призначеними на вивезення з її території ядерної зброї.

Минулого тижня Президент Леонід Кучма звернувся до Б. Клінтона, а також до інших західних керівників та фінансових установ, з проханням продовжити „м'які" кредити Україні, щоб допомогти їй у виплаті заборгованих платень.

Росія має нового міністра оборони

Москва. — Новим міністром оборони Російської Федерації президент Борис Єльцин призначив 59-річного генерал-полковника Ігоря Родіонова.

Цю кандидатуру запропонував недавно призначений секретарем Ради національної оборони Александр Лебедь. У своїх останніх виступах А. Лебедь не раз згадував ім'я І. Родіонова як нібито „професіонала високого рівня". Відомо, що цей „професіонал" вславився особливою жорстокістю в Афганістані. Відтак він, вже за горбачовської „перестройки", командував військами Закавказької військової округи. Саме він дав наказ застосувати військову силу проти мирних демонстрантів у Тбілісі, грузинській столиці, навесні 1989 року.

„Від цього призначення виграє вся Росія",— запевнив А. Лебедь, не уточнюючи при цьому, в чому ж полягатиме той виграш.

Заступник голови парляментарної Комісії в питаннях оборони Алєксей Арбатов був проти кандидатури І. Родіонова. На його думку, президент мав „набагато кращий вибір".

У своєму першому інтерв'ю новий міністер оборони Росії пообіцяв „невідкладно і зі свіжого погляду оцінити ситуацію у Чечні, Таджикістані та Боснії".

Ізраїльтяни страйкують

Єрусалим, Ізраїль. — Після того, як минулого тижня кабінет міністрів Ізраїля, сподіваючись сповільнити інфляцію, прийняв рішення зменшити бюджет 1997 року на 4.9 блн. шекелів (1.5 блн. дол.), сотні тисяч ізраїльтян розпочали страйк, протестуючи проти обмеження соціяльних програм і субсидій.

Страйк почався у середу, 17-го липня. Його координатором є могутня профспілка Гістадрут. Генеральний секретар профспілки Амір Перец, який є також членом парляменту, відкинув звинувачення у політичних причинах страйку.

Критики курсу нового уряду, який дотримується правої орієнтації, остерігають, що бюджетні обмеження боляче зачеплять бідні прошарки населення. Неминуче виросте оплата за проїзд у громадському транспорті, значно подорожчають медичні послуги, зменшиться державна допомога дітям дошкільного віку. Плян уряду у висліді спричинить зменшення місць праці.

Міністер закордонних справ Ізраїля Давид Леві, який колись працював будівельником і тому знає життя робітників не з чужого голосу, висловився проти бюджетних обмежень. Однак він зауважив, що Гістадрут краще вчинила б, якби замість страйку почала конструктивні переговори з урядом.

НБУ пом'якшить свою постанову щодо рубля

Київ. — В результаті бурхливої реакції з боку російських властей і невдоволення комерційних банків, Національний Банк України, очевидно, відступить від свого попереднього рішення, за яким обмежується використання банками СНД російських рублів та деяких інших грошових одиниць на території України.

Нові правила торгівлі валютами мали бути оприлюднені після повернення голови НБУ Віктора Ющенка зі східної України, де він перебував у зв'язку із страйками шахтарів, сказав представник банку Дмитро Рікберг агентству Ройтерс. Однак інші представники НБУ припускають, що ці правила взагалі буде скасовано.

Згідно з одним джерелом, нові документи щодо використання валют на території України є не суворіші від тих, що діяли до 12-го липня, але в них більше уваги приділено бухгалтерії та іншим засобам перевірки.

Як відомо, 12-го липня НБУ видав постанову, за якою всі неміцеві банки з країн СНД, крім Естонії, можуть брати участь у торгах на внутрішньому ринку України тільки тоді, як матимуть контракт на товари і послуги з оплатою в українських карбованцях.

Московський банк зре-

(Закінчення на стор. 4)

Боснійські мусулмани мстять сербам

Сараєво, Боснія. — Представники Організації Об'єднаних Націй в Сараєво звинуватили мусулманську владу у „потуранні терроризму" проти сербів, які залишилися в районах боснійської столиці, котрі перейшли під контролю мусулман.

У спеціяльному повідомленні місії ООН підкреслюється, що над сараєвськими сербами постійно знущаються, а їхні будинки підпалюють. Є декілька випадків жорстоких убивств. У липні в районі Ілідж знайдено тіло сербської жінки, в районі Ліляш спалено православну церкву і опоганено сербські могили на місцевому цвинтарі. Все це робиться з метою остаточного вигнання сербів з цих районів.

Місія ООН констатує, що мусулманська влада в Сараєві не вживає ніяких заходів, щоб унеможливити насильство над сербами. Дійсне становище в цій республіці суперечить офіційним заявам уряду про його намір сприяти створенню „багатоетнічної Боснії". Сербам нічого більше не залишається, як просити ООН допомоги їм переїхати зі Сараєва, бо дальше перебування в місті стає небезпечним для життя.

Б. Нетанягу відвідав Єгипет

Каїр, Єгипет. — Новий прем'єрміністер Ізраїля Беньямін Нетанягу здійснив свою першу візиту до Єгипту.

На спільній пресовій конференції ізраїльський керівник і єгипетський президент Госні Мубарак підтвердили своє бажання досягнути міцного і всеохоплюючого миру на Близьому Сході.

„Відновлені переговори повинні базуватися на принципах, закладених у Мадриді, зокрема на принципі „мир в обмін за землю'. Тільки справедливий мир може відчинити двері до безпеки і стабільности",— сказав Г. Мубарак. Він висловив сподівання, що арабсько-ізраїльські переговори на палестинському, сирійському і ливанському напрямах відновляться у найближчі тижні.

Б. Нетанягу також погодився, що продовження мирного процесу має ґрунтуватися на ідеї виконання всіма сторонами взятих ними на себе зобов'язань. „Мадридські принципи об'єднали нас, хоч існують різні їхні інтерпретації. Я не висуваю ніяких попередних умов для обговорення миру між нами. Ми будемо продовжувати переговори", — сказав Б. Нетанягу.

„Міжнародні Лінії України" стали незалежними

Київ. — „Міжнародні Лінії України", друга найбільша летунська компанія після „Ейр Юкрейн", звільнилася від частки майна, з допомогою якої Уряд контролював її діяльність, повідомило 15-го липня агентство Ройтерс, покликаючись на віцепрезидента компанії Юрія Мірошникова.

За його словами 88 відсотків майна компанії переведено до Фонду Державного Майна, який є головною установою, що займається приватизацією.

Багато з цього майна — бюра, квиткові каси, автобуси, вантажні склади — належали „Ейр Юкрейн", найбільшій державній летунській компанії в Україні.

Ю. Мірошников сказав, що покінчено з юридичним парадоксом. „Міжнародні Лінії України" є конкурентом компанії „Ейр Юкрейн", але остання, будучи урядовою, контролювала велику частину майна першої.

„Ейр Юкрейн", за словами Ю. Мірошникова, намагалася зілсувати як образ, так і відносини „Міжнародних Ліній України" з інвесторами. Тепер обидві компанії конкуруватимуть цивілізованим способом, сказав він. У найближчому майбутньому „Міжнародні Лінії України" очікують біля 15 млн. інвестицій.

„Міжнародні Лінії України", спільне підприємство з ірляндською летунською компанією Джі-Пі-Ей Груп, засноване чотири роки тому. Компанія винаймає три літаки Боїнг 737, які здійснюють рейси до Західної Европи. Наступного року навесні компанія збирається винаймити ще один такий літак.

„Ейр Юкрейн" в основному успадкувала літаки колишнього совєтського „Аерофлоту", які літають до країн СНД, Східньої Европи, Близького Сходу, Індії, Китаю і Північної Америки.

Молдова підтримує етнічні меншини

Кишинів. — Тут, у столиці Молдови, урочисто відкрито Будинок Національностей, у приміщеннях якого зможуть розміститися різні національно-культурні товариства — українське, російське, жидівське, болгарське, циганське, гагаузьке.

Виступаючи на відкритті будинку, президент Молдови Мірчо Снєгур підкреслив, що ця подія є продовженням політики молдовської держави стосовно національних меншин, котрі становлять майже 35 відсотків її населення. Ця політика була започаткована ще 1989 року законом про мови, який надавав молдовській мові статус державної і гарантував водночас національним меншинам право на задоволення їхніх культурно-освітніх потреб.

За підтримкою уряду налагоджено викладання рідної мови у місцях компактного проживання етнічних груп, друкування підручників і газет, показ телевізійних програм. Українців, яких у Молдові нараховується 650,000, мають свої школи не лише в українських селах, а й у більших містах, зокрема в столиці, видають свою газету "Просвіта", користають з ретрансляцій українського телебачення на одному з молдовських каналів протягом шести годин денно (більше, як у Криму).

Голова виконавчого комітету Української громади Молдови Михайло Репчинський високо оцінив політику молдавського уряду щодо національних меншин, зазначивши, однак, що через брак фондів не всі добрі наміри вдається здійснити. Він висловив також сподівання, що український Уряд зверне більшу увагу на своїх співвітчизників за кордоном, бо покищо українці Молдови не мають від України тієї допомоги, яку мають від своїх держав росіяни, болгари, жиди, а також тюркигагаузи — від Туреччини.

В Україні

(З інформацій УНІАР)

ДЕПУТАТИ ЗДОБУВАЮТЬ ФАХОВІ ЗНАННЯ

КИЇВ. — Тут у Національному Університеті ім. Т. Шевченка відбулося вручення дипломів про вищу освіту великій групі депутатів Верховної Ради теперішнього і попереднього скликань, котрі заочно навчалися на юридичному факультеті. Угоду про надання депутатам другої, фахової освіти було укладено п'five років тому між Президією Верховної Ради і ректоратом університету. Депутати зараховувались на юридичний факультет без іспитів і навчались безплатно, проте жодних інших пільг під час навчання не мали. Багато хто мусів складати іспити по кілька разів, отримуючи незадовільні оцінки, або й переписувати курсові роботи. Більшість дипломних праць, однак, була написана на відмінно і, що цікаво, була тою чи тою мірою зв'язана з проблемами конституції.

ЧИ СТАНЕ ДОНБАС УКРАЇНСЬКИМ ПІТТСБУРҐОМ?

ДОНЕЦЬКЕ. — Представники Світового банку запропонували місцевій адміністрації проєкт екологічного оздоровлення реґіону, взорований на досвід американського Піттсбургу. Це місто, вважають спеціялісти, 40-50 років тому багато в чому нагадувало сьогоднішнє Донецьке — така сама велика кількість металюргійних і вугільних підприємств, такий самий спад виробництва і загроза масових звільнень, таке саме занечищення довкілля. Світовий банк обіцяє виділити Донецькому 25 млн. дол. позики на конкретні екологічні заходи, а також посприяти в отриманні гранту від Американської агенції міжнародного розвитку для реконструкції підприємств, котрі руйнують озоновий шар над Землею. Подібна програма вже виконується у російському місті Новокузнецк.

УКРАЇНУ БУДЕ ТЕЛЕФОНІЗОВАНО

КИЇВ. — Фірма "Люсент технолоджіс", яка є філією відомої американської компанії Ей-Ті енд Ті, уклала контракт з Укртелекомом про створення півтора мільйона нових телефонічних ліній в Україні протягом наступних десяти років. Фірма постачатиме модерні комутатори зі свого заводу в Чернігові, а також оптично-волоконні кабелі та інше новітнє обладнання. В разі успішного здійснення цього проєкту, встановлення нових телефонічних номерів в Україні перестане бути поважною і часто коштовною проблемою.

ІНВЕСТИЦІЇ ЙДУТЬ В УКРАЇНУ, АЛЕ НАДТО ПОВОЛІ

КИЇВ. — Уперше за час незалежности Україна отримала 1 блн. дол. закордонних інвестицій. 23 відсотки цих інвестицій припадає на долю ЗСА, 17 відс. вклала Німеччина, по 6 відс. — Великобританія і Голландія, по 5 відс. — Кипр і Росія, котра, між іншим, є найбільшим торговим партнером України ще з комуністичних часів. За даними Міністерства Економіки, кількість спільних підприємств в Україні зросла з 1,600 до 3,500. Проте лише 20 відс. чужих інвестицій надходить у вигляді грошей, тоді як решта — у вигляді обладнання і технологій. А головне — найбільша частка інвестицій іде в торгівлю і посередництво, а не у виробництво. Для реальних змін, вважають економісти, в українську економіку слід би інвестувати не один, а 40 більйонів долярів.

Г. УДОВЕНКО ЗУСТРІВСЯ З РОСІЙСЬКИМ КОЛЕГОЮ

КИЇВ. — Міністер закордонних справ України Геннадій Удовенко зустрівся з заступником міністра закордонних справ Росії Іваном Кузнєцовим. Головною темою бесіди був розподіл та використання зарубіжної власности колишнього СССР, майже повністю узурпованої Росією. Виглядає, що й цього разу ніякого домовлення не досягнуто. Сторони обмежилися загальними деклараціями про необхідність дальших переговорів з усього комплексу українсько-російських взаємин, зокрема з питань розподілу Чорноморської фльоти. Г. Удовенко передав російському колезі запрошення для прем'єр-міністра Росії Віктора Чорномирдіна відвідати Київ.

Приготовляють історію України у фотодокументах

Київ. — Група молодих українських істориків та кінематографістів на чолі з Ігорем Малаховим розпочала мистецьку акцію "Своя доля", мета якої — відтворення "візуальної історії" України початку XX століття через рідкісні фотодокументи й кіноматеріяли.

Акцію попередила велика пошукова робота в музеях та архівах України й зарубіжних країн, співпраця з приватними колекціонерами. У рамках акції розпочато публікацію фотосеріялів у провідних періодичних виданнях, демонстрацію документальних фільмів у кінотеатрах і на телебаченні, показ фотовиставок і друкування люксусового фотоальбому. Спонзорує акцію Міжнародний фонд "Відродження".

Депутати-комуністи відмовляються від присяги

Київ (УНІАР). — Відповідно до 79-ої статті нової Конституції, 328 депутатів Верховної Ради склали присягу на вірність Україні. Відповідний текст надіслав навіть колишній діючий прем'єр-міністер Юхим Звягільський, котрий ось уже майже два роки переховується від українського правосуддя в Ізраїлі.

Непоступливість виявили лише депутати-комуністи, котрим керівництво їхньої партії рекомендувало "утриматися від прийняття присяги". Юридичний відділ секретаріяту Верховної Ради пояснив, що ці депутати не можуть бути позбав-лені депутатських манда-тів, оскільки вони їх отримали ще за старою конституцією і, відповідно до перехідних положень, мають право працювати в теперішній Верховній Раді до закінчення її уповноважень у 1998 році.

Складання присяги буде юридично обов'язковим для наступного складу Верховної Ради, обраної за новою Конституцією, тоді як для нинішньої депутатів воно має лише символічне значення.

В АМЕРИЦІ

ВІЛЛІЯМ ПЕРРІ, СЕКРЕТАР Департаменту оборони минулої середи, 17-го липня, повідомив про „драстичні зміни" в забезпеченні перебування американських вояків у Савдійській Арабії. Головною його турботою є охорона вояків від хемічної та біологічної зброї, а зокрема від подібних вибухів терористичних бомб втричі сильніших, як та, від якої минулого місяця загинуло 19 військовослужбовців. Приблизно 4,000 військовиків будуть перенесені у більше ізольовані пустельні околиці для можливости кращої охорони. Поки збудують для них приміщення, вояки житимуть в шатрах.

У СВІТІ

БЕРЛІНСЬКИЙ суд оприлюднив вироки для так званих „тунелевих гангстерів", які здійснили найбільш сміливе і дотепне пограбування банку в Німеччині. У червні минулого року вони викрали з берлінського Комерцбанку 16.3 млн. марок. Захопивши 16 закладників, грабіжники вимагали від влади гелікоптера. Зі собою вони мали великий запас харчів — ніби вони готові до довгої облоги. Коли ж через 17 годин поліція штурмом захопила будинок, грабіжників там уже не було. Виявилося, що за попередній рік чи два вони прорили під землею хід між банком і винайнятим ними гаражем.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446
(914) 626-5641, Fax (914) 626-0180, e-mail: unaestat@travel.ios.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Значення України для Европи

Минулого тижня керівники 11-ох країн Центральної і Східньої Европи провели зустріч у Зальцбургу, Австрія, з метою вирішення економічних проблем.

На зустріч запросили і Президента України Леоніда Кучму і те, як його там вітали, свідчить про зростання авторитету України і про розуміння важливости її ролі та місця в Европі.

Треба сказати що Л.Кучма не розчарував учасників зустрічі. Як завжди, Президент України справив приємне враження на учасників нарад своєю промовою. Особливо всім сподобалися його відверті висловлювання думок щодо західньоевропейської безпеки. Він говорив не про клясичні ґарантії надання міжнародної допомоги у відбитті можливої агресії, а про ґарантії невиникнення кризових ситуацій. Тобто про забезпечення такого зовнішнього оточення, яке виключало б можливість міждержавного напруження та загострення аж до збройного конфлікту. Л. Кучма також знову закликав керівників держав до створення без'ядерної зони в Европі.

Перш за все, ця ініціятива звернена до бльоку НАТО і до тих, хто прагне до нього приєднатися. Адже, входячи до НАТО, нові члени дають згоду виконувати статутові зобов'язання. А статут передбачає багато чого, в тому числі ймовірність розміщення ядерної зброї на території країн НАТО.

Говорячи про доцільність і перспективи створення без'ядерних зон, Президент України виходив з того, що такі зони вже є та з прецеденту, коли одна із країн НАТО не має на своїй території ядерної зброї. Л. Кучма підкреслив, що це не тиск, а пропозиція України, яка добровільно позбулася третього за величиною арсеналу ядерної зброї у світі і хоче, щоб цим шляхом ішли й інші країни. Особливо ті, що є неядерними, але можуть опинитися в ситуації, коли змушені будуть давати дозвіл на розташування ядерної зброї на своїй території.

Країни, які турбуються про безпеку, визнають нову ролю НАТО і нові механізми НАТО. Ото ж думка української сторони щодо нерозміщення ядерної зброї на території держав, нових членів НАТО, є, можливо, одним із механізмів пошуку нових форм для НАТО.

Виступ Президента Кучми на нарадах у Зальцбургу ще на один крок наблизив Україну до вступу в Европейський союз та підвищив можливості пошуків інвесторів.

Світовий економічний форум, під патронажем якого відбулася зустріч, організація неформальна, отже керівники держав мали змогу вільно спілкуватися і навіть пройтися вулицями та порозмовляти. Тож перебування в Зальцбурзі Л. Кучма використав і для зустрічей з представниками европейських ділових кіл та банкірами і дехто з них пообіцяв збільшити інвестиції в економіку України вже цього року. Всі вони дотримуються однієї думки: Україна має бути в Европі.

ПРАВДИВІСТЬ ПРИСЛІВ'Я „Скажи дурневі помолитися, то він і лоба розіб'є" підтвердили цими днями індуїсти індійського міста Удджайна, стейт Мадгя-Прадеш. Декілька тисяч їх, вмившись до сходу сонця в річці Кшіпра, наввипередки побігли до стародавнього храму Магакалішвар, щоб першими поклонитися богам. Для неорганізованого натовпу ворота до храму виявилися затісними. У висліді штовханини загинуло 37 осіб, серед них жінки і діти. Ще 35 віруючих дістали тяжкі тілесні ушкодження і тепер перебувають у шпиталі.

...Автори книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжкові видання були в щоденнику поміщені бібліографічні нотатки, вістки її огляди, повинні прислати до редакції „Свободи"разом з двома примірниками даного твору також і адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — *Редакція.*

Євген Сверстюк

УКРАЇНЦІ — БУДЬМО!

„Відповідальність перед Богом" — таких слів ще десять років тому не було кому розуміти. В заляканій душі не вміщувалося ні слово „відповідальність", ні слово „Бог". Тепер ті слова записані в преамбулі Конституції України.

Звичайно, був шалений опір: адже слова з великої літери муляють, заважають, нагадують, зобов'язують.

Їх звикли вживати здрібнено...

Після важких днів снились погані сни, наче стадо свиней вийшло на молодий посів і стало рити, і кожен хряк відшукував зернину і намагався обернути її паростком униз, а тоді затоптував і біг далі. Аж раптом з'явився господар — стадо змітало, ніби вітром.

Нині Україна втомлена, може, не так бідністю, як тими снами, непевністю і невірою в людей, що стоять зверху. Нервово слабкі у відчаї прагнуть сильної руки з батогом. Той, принаймні, усіх зігне в баранячий ріг і наведе порядок!

Тепер вони скажуть, що Конституція України, так само як незалежність, „сама нам упала", але „що з неї?"

Нам неймовірно важко виходити з-під криги колоніяльної свідомости, з болота зім'ятих понять і здрібнено безликих почуттів, з чекання без надій. Адже цілі покоління чекали нових обіцянок від чергового з'їзду КП, перечікували чергового вождя... Посів облуди і обману ще росте. Але поряд з тим зростає в людях і щось інше.

З колоніяльною свідомістю важко відстоювати своє рівне право, важко запроваджувати закони. Адже всі виростали у певності, що Конституція є тільки для пропаґанди на закордон...

За п'ять років незалежности багато змінилось у житті і в людях. Нам заважає бачити це видимий бік життя: те саме начальство, ті самі пороки, те саме принижене бідне існування українського трудящого люду, той самий злиденний стан культури, загнаної в глухий кут. Усе те ще й загострилось через економічну кризу і велике зубожіння суспільства.

А тим часом вітри і дощі часу змітають учорашнє. Шкільна молодь уже не розуміє, як це могло бути, що люди розплачувались життям за сміливе слово, за вільну думку. Як держава могла відбирати ваше майно та ще й вивозити вас у Сибір. Як ні в чому не винний чоловік чекав ночами арешту. Здається, вже й самі активісти злочинної партії не пригадують, що вони витворяли, і то часто з власної ініціятиви, проти своїх братів, які не хотіли потрапляти в уторований слід.

В голові залишились старі стереотипи в дусі матеріялістичного нігілізму, але тепер вони вже не такі рішучі, як були на службі в ідеології.

Словом, коли Верховна Рада після важких дебатів прийняла положення Конституції, „відчуваючи відповідальність перед Богом і перед народом", то здавалося, упала стіна стереотипів! Якщо це прийнято, то доведеться приймати Божу правду, і народну правду! Значить, усі облудні і хитрі спроби узаконити колоніяльне насильство, спроби прийняти логіку доконаних фактів стають видними, як зіткана павутина. По суті ті хочуть узаконити своє небажання рахуватися з історією українського народу, з його мовою, з його гідністю.

Їх також можна зрозуміти: вони виростали на боротьбі з „українським націоналізмом", нищили підозрілі книги, відкидали законні домагання українців і ставали у влади „своїми" за свою ворожість до українства...

То як же їм приймати таку Попелюшку за принцесу?! Тим більше, що вона й досі сидить у кутку, щось шиє і скроплює сльозами.

Але коли вже прийняти відповідальність перед Богом і перед народом, то доведеться називати речі своїми іменами. Адже Бог і народ були так само зневажені і запідозрені владою. Однак десь у куточку душі вони жили, бо яка б не була та душа — вона людська душа, безсмертна. У хвилину прояснення вона зустрічається і з Богом і з народом.

Українська християнська традиція не вивітрилась цілком, впливу її зазнали і ті, що відвернулись.

Що б ми не думали про тип українського комуніста, а він таки не даром не користувався довір'ям Кремля. Навіть коли він геть зрусифікований, як Хрущов чи Горбачов, то щось людське заважає йому бути „желєзним".

У нас можуть бути смішні кандидати у президенти, але на українському ґрунті не можна уявити ні Жириновського, ні Зюґанова. З джунґлів совєтського минулого український Президент виходить на дорогу, і чим вище підіймається, то виразніше починає звучати у ньому голос предків і давня орієнтація на Захід.

Наше суспільство еволюціонує, і голос глибин, що, здавалося, вже був заморений терором, знов здається чутним.

Коли враховувати раціонально, то ми навіки загрузли у гріхах і нещастях нашої історії. Але коли рахуватися з таємною мудрістю життя, то Божа сила таїться у всьому живому, і народ знову оновлюється з коріння.

Школу тепер заполонила стихія розладу. Наш ринок засіяний не тільки сміттям, але й роботою аґентури, котра в тій чи іншій мірі працює над створенням образу України, яка чекає потопу (під такою назвою „Комсомольская правда" весною вмістила багатозначну статтю.) Навіть пристойна російська преса дає про Україну матеріяли неґативні. А що вже говорити про діяльність платної аґентури?

І все ж таки позитивна спрямованість волі українського народу рятує. І Бог допомагає нам.

Допомагають по-своєму також сусіди. З великим співчуттям ми стежимо за трагедією білорусів, адже їхній президент наче навмисне посланий нам і всьому світові в науку, щоб довести до абсурду ідею повернення до совєтської моделі рабства.

З меншим співчуттям стежимо за трагікомедією, за порочним колом російської державної гордині, яка агонізує на крові і на сльозах солдатських матерів. На очах у всього світу ця імперія довершує свій неґативний образ, щоб стати притчею во язицех.

Хотілося б, щоб притчею послужили нам шпаки і папуги, що переймають вульґарність американської реклями та імітують голосні свисти порожньої душі.

Та до осягнення притчі також треба дорости і досягти духовної ясности.

Сам факт прийняття Україною Конституції, яка формально завершує процес становлення державної незалежности України, доказує, що глибинні сили українського народу більші, ніж ми собі уявляємо.

„Україна сьогодні відбулася" — привітав Президент Леонід Кучма парляментаристів, що спромоглись стати вище своїх політичних симпатій-антипатій.

Факт прийняття Конституції голосами правих і лівих свідчить про великі духові зусилля, зокрема, голови Верховної Ради України Олександра Мороза.

Подиву гідна праця і витримка голови Конституційної комісії, саме прізвище якого Сирота засвідчує майже Шевченківську спорідненість з народом.

„Є ще порох у порохівницях", — сказав би Тарас Бульба, щоб підтримати слабодухів. А підтримати треба, бо вони ще не раз підійматимуть галас і дискусії там, де треба було б працювати з мовчазною і стоїчною витримкою. Без цього Конституція зависне в повітрі. Найважче запроваджувати закони у суспільстві, що жило без закону.

Нарешті узаконено волю українського народу до незалежного життя, його історичну пам'ять і традиції, що зберігалися потаємно в серцях. Їх відстоювали у в'язницях, на засланнях і вигнаннях — розсіяннях по світу. Вони освячувались у молитві: „Боже великий, єдиний, нам Україну храни".

Прийняття Конституції України ввійде в історію також фіналом у стилі української опери „Наталка Полтавка" і „Де згода в сімействі", правда, не співали, а добродушність і зичливість Президент і голова Верховної Ради маніфестували — в обітниці творити добро.

Конституція сприятиме стабілізації суспільства, зміцненню гідности народу і його відпорности до руйнівних сил. Україна певніше стає на шлях закону і вимагає від своїх громадян більшої самоповаги та відповідальности.

м. Київ

Галина Сухомлин-Маняко

Олімпійський вогонь

Олімпійський вогонь! Поселися у наших серцях!
Щоб несли ми до слави наш стяг у спортових боях!
Щоб росли наші діти завжди як з води і роси,
І щасливі були у обіймах здоров'я й краси!

Вірю я в Україну і народу мого майбуття,
Принесуть Прометеї свободи нам вільне життя,
Знову виростуть крила, що нас понесуть у політ,
Щоб наш чин олімпійський захоплював подвигом світ!

Олімпійський вогонь! Ти для миру живеш на землі!
Щоб в нас юність носила лавровий вінок на чолі,
Щоб не гинули діти в війною народженім злі,
Щоб в Чорнобиль вернулись у гнізда свої журавлі.

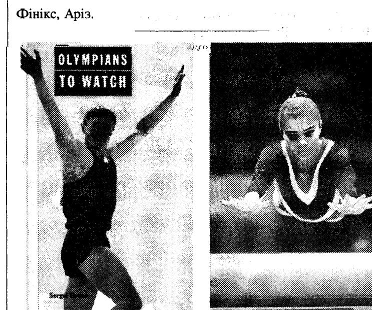
Олімпійський вогонь! Поселися у наших серцях!
Щоб несли ми вітчизну на міццю налитих руках!
Щоб наш стяг синьо-жовтий майорів переможно в віках!
Щоб ярма ми не мали на наших козацьких плечах!

То ж мої українці! Я зичу звитяг вам в боях!
Йдіть відважно і мужньо з найсильнішими світу на змаг,
Будьте першими з перших на усіх олімпійських плаях!
Й розцвіте Україна, як диво, у всіх на очах!

Жити з полум'ям в серці нам треба завжди і щодня!
І боротись за те, щоб людей не вбивала війна,
І щоб людство збагнуло, що мир на землі — над усе!
Й тільки мир від загину і Землю й народи спасе.

До його п'єдесталу олімпійські медалі несіть!
Хай вросте наша слава у обрії нових століть!
Щоб жили ми орлино і на зорі колись понесли
Пурпурову калину й України чудесні казки.

Фінікс, Аріз.

Українські спортовці, члени української олімпійської збірної на XXVI літні Олімпійські Ігри в Атланті, претенденти на золоті медалі Сергій Бубка (скок з жердкою) і Лілія Подкопаєва (спортова гі. настика).

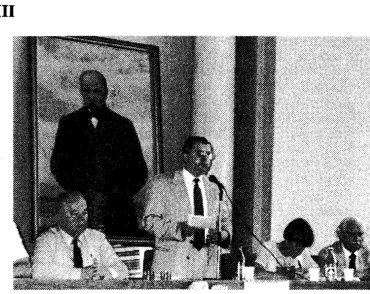
Міра Гармаш

КИЇВСЬКІ РЕФЛЕКСІЇ

III

У п'ятницю, 24-го травня, в Національній Парляментській Бібліотеці відбувся мій літературний вечір, про що сповіщала гарно виготовлена афіша, яку мені потім подарували на пам'ятку. Парляментська Бібліотека міститься в будинку кол. Центральної Ради, він загально в доброму стані, робить приємне враження. Я читала поезії зі своїх збірок, а потім присутні ставили мені різні запитання. Відрадним явищем є те, що на культурні імпрези приходять молоді люди, переважно студенти, які походять з різних частин України і які переберуть працю теперішніх науковців і діячів культури. Бібліотека видає брошури з рамени Міністерства Культури України „Видатні діячі української книги". Науковий редактор цих видань А. Корнієнко подарував мені з гарною дедикацією „Бібліографічну діяльність В. Дорошенка".

В суботу, 25-го травня, відбулося відкриття відновленого пам'ятника княгині Ользі. Цей пам'ятник, створений визначним скульптором України Іваном Кавалерідзе на початку століття, був знищений большевиками. Наша група пішла на Михайлівську площу. Народу було багато, діти сиділи на плечах своїх батьків. Відкрився білий, кажуть, з каррарського мармуру, пам'ятник княгині з Кирилом і Методієм по боках. Оркестра заграла „Ще не вмерла Укрїана", але ніхто крім нас кількох не співав. Люди не знають свого державного гимну. Чи прийшли вони з національних почувань, чи поглянути на видовище в гарний соняшний день? Промовляв Олександер Омельченко, голова київської міської адміністрації, який подякував усім, хто причинився до здійснення цієї акції, заявивши, що стала вона можливою завдяки відродженню свідомости й історичної пам'яті, перечислив заслуги княгині Ольги для зміцнення Київської Руси. Олександер Мороз привітав присутніх і сказав, що ми сьогодні створюємо міст між древньою історією України і її сучасністю. Княгиня Ольга і Київ стоятимуть вічно віднині і вовіки віків. Гарно говорив О. Мороз, дуже гарно... Третім промовляв міністер культури Дмитро Остапенко. Він сказав, що ця акція — це вияв уваги до наших історичних коренів, нашого пов'язання з европейським світом.

На конференції у Київському Університеті. Виступає В. Андрущенко.

По закінченні ми пішли на Володимирську гірку. Там підтримують порядок, трава скошена, цвітуть квіти, а далекі краєвиди й синява Дніпра в сонці лишають незабутнє враження. На Андріївському спуску „мистці" розложили свої твори. Такого накопичення халтури я ще в житті не бачила. А між нею справді гарні монотипії, технічно добре виконані. Стало шкода мистця, тим більше, що говорив він українською мовою. Чим далі — урізноманітнювалися товари: дві гуцулки з Косова продавали килими, ліжники й дереворізьбу. Інші випродували старі речі, нанесли расових і звичайних котенят та собачок. Люди рятуються як можуть у тяжкий матеріяльно час. Врешті три хлопці у вишиваних сорочках створили незвичне тріо — скрипка, сопілка й всюдисуща „гармошка" — і грали наші народні пісні. Люди, хоч самі бідні, кидали їм купони, стоячи колом. Може тому, що грали непогано, особливо добре грав скрипаль, може тому, що грали наші хлопці. Підходжу й питаю: „Звідки ви?" — „З Івано-Франківська" — відповідають. — „Привіт вам з Америки". В пачку кидаю кілька долярів.

Мандруючи, ми опинилися перед будинком Могилянської Академії. Приставши, застановлялися, чи стане нам часу туди піти. Раптом якась екстраваґантно вдягнена жінка приступає й каже: „І чого ви туди дивитеся, там нічого нема. От краще скажіть, де тут можна купити кури й яйця". Ми ледве стримуючи сміх, відповідаємо, що не знаємо, а тоді, відійшовши, регочемо. Жінка обертається і питає: „Що тут смішного?"

В підземці актор (із стрічки) гарною дикцією заповідає: „Уважно, двері зачиняються. Наступна станція — Майдан Незалежности". Душа радіє. Ілюзія цілком українського міста. Та дійсність інша: скрізь пасажири говорять російською мовою. Не всі росіяни. Дві треті з них — наші малороси. Коли б не рабська психіка, Київ мав би інший характер. Треба української школи, треба піднести життєвий рівень сірої маси. Тоді ця спролетаризована товпа заговорить українською мовою. Що воно так, підтверджує випадок. Всівши до таксівки, я побачила вервичку з хрестиком, що висіла на дзеркальці водія. „Ви віруючий?" — питаю. Зам'явшись, відповідає: „Не дуже, але хочу, щоб мої діти виросли на моральних людей". Розмова двомовна. Я — по-українськи, він — по-російськи. Тип південного українця. Заплативши, даю йому додатково два доляри. „Дякую" — каже. „До побачення" — „До побачення" — відповідає.

Рятує нас українська матір. Є патріоти Укрїани з російськими прізвищами, бо їхні матері були українки. В Шевченківському музеї один чоловік заявив мені: „Я росіянин з походження, українець з переконання". Шкіра його жовта, волос чорний, рівний. Подібний до Д. Донцова. В розмові виявляється, що його батько росіянин, але матір українка.

На літаках вже всі написи українські й англійські. Стюардеси й пілоти заповідають українською й англійською, та між собою часто говорять російською, хоч їхні прізвища українські. Коли я летіла туди, дали мені декляраціию російською. Я запротестувала, заявила, що російської мови не розумію (хоч все розуміла) й виповнила сяк-так. Вертаючись назад, нам видали деклярації українсько-англійські. Процес українізації поволі йде. Інтеліґенція вперто робить своє, незважаючи на злидні. В Києві скрізь українські написи. Те саме на летовищі в Борисполі, яке відновила голляндська фірма й воно дуже гарно виглядає. Вже не треба встидатися перед чужинцями. Мусимо вірити, що все буде так, як ми всі хочемо й помагати тим, які до цього прямують.

Лекції англійської мови

ПРОСТО ПРО СКЛАДНЕ

Заняття п'яте

ПРО СЛОВА З БЛИЗЬКИМИ ЗНАЧЕННЯМИ

Коли треба сказати: „Що ви говорите?", а коли — „Що ви скажете?". Не дивуйтеся, зараз побачите, що я маю на увазі. Буває так, що значення деяких слів „переплітаються", ну просто як слова-клубок. Логіки тут немає, — вступає в силу те, що називаємо **word usage** — традиція словоживання; ми ж можемо тільки пробувати систематизувати приклади, щоб полегшити запам'ятовування.

Очевидно, такі „клубки" існують в кожній мові. Згадайте, адже Ви не задумуючись вживаєте українські слова з близьким значенням. Можливо, в рідній мові ми знайдемо підказку — як із кількох англійських слів, близьких за значенням, вибрати потрібне. Для того, щоб підштовхнути Вас до роздумів, хочу запропонувати незвичайне домашнє завдання. Уявіть собі, що Ви викладаєте українську мову чужоземцям і спробуйте пояснити (по-українськи), як правильно вживати слова „сказати" і „говорити".

А ми тепер почнемо аналізувати їх англійські еквіваленти, яких назбиралося аж чотири: **speak, say, tell, talk.**

Перша пара: **speak, say** — говорити, розмовляти, вимовляти слова.

Speak — (означає сам факт мови, а не її зміст).
Dogs cannot speak. — Собаки не можуть розмовляти.
I can speak English. — Я можу розмовляти по-англійськи.
Speak louder! — Говоріть голосніше!

Say передає, що сказано (зміст, які слова).
Don't forget to say "thank you" — не забудь сказати „дякую".

Ось ситуація: у хворого щось сталося зі щелепою, Ви — лікар:
Try to speak! Say "yes". — Пробуйте говорити! Скажіть „так".

Пряму мову звичайно передає дієслово **"say".**
"I'm here", she says. — „Я тут", — говорить вона.
"Look at me", she said. — „Подивись на мене", — сказала вона.

Це ж дієслово звичайно передає і непряму мову.
He says he wants to come with us. — Він говорить, що хоче піти з нами.

І нарешті, декілька зворотів, які вживаються тільки з цим дієсловом.
So to say — так сказати.
I must say that you are wrong. — Повинен сказати, що Ви не маєте рації.
That is to say — себто; іншими словами.
In 5 days, that's to say, next Tuesday. — Через 5 днів, себто у наступний вівторок.
Choose a number — say, twelve. — Виберіть число — скажімо, дванадцять.

Тепер друга пара — **say, tell.** З нею пов'язана найбільша кількість помилок.
Tell — передавати інформацію, розповідати.
Don't tell your mother about it. — Не говори своїй матері про це.
You promised not to tell. — Ви обіцяли не розповідати (не базікати).
to tell the secret — зрадити таємницю.
to tell the truth — говорити правду.
to tell a lie — говорити неправду.
to tell a joke — розповісти анекдот.
When in doubt, tell the truth (Mark Twain) — Коли сумніваєшся, говори правду.

Ось приклад, який підкреслює різницю:
I can tell you what she said. — Я можу повідомити тебе, які слова вона вимовила.

Крім описаної вище різниці у значеннях, ці слова порізному поєднуються із наступним додатком— в цьому і криється причина безконечних помилок. Ось крайньо спрощений зразок їх вживання, який необхідно запам'ятати:

Say what? — Tell whom? — Говорити що? Сказати кому?
She said that. She said that to me. She told me about it.
І ще: словосполучення „сказати, що" завжди перекладається **"say that"**. Але не можна сказати **"tell that"**.

Такі важливі слова не вкладаються в одне точне правило, але як чисто практичну пораду скажемо: не вживайте **tell** без наступного додатку (кому?)
What did she say?
What did she tell you?
What do you want to say?
What do you want to tell him?

Перекладімо декілька фраз з української на англійську.
Скажіть мені, де ви живете? — **Tell me where you live.**
Чи ви зрозуміли, що він сказав? — **Did you understand what he said?**
Чи ви прийдете? — Тяжко сказати. — **Are you coming? — It's hard to say.**
Ніколи не говори „ні" начальникові. **Never say "no" to your boss.**
Ніколи не говори начальникові про неї. — **Never tell your boss about her.**

Я подаю так багато прикладів, стараючись поставити ці дієслова поруч, бо перед нами дуже незвичайна ситуація — вибір дієслова визначається тим, що стоїть після нього:
сказати (говорити) кому? — **tell**;
сказати (говорити) що? (або взагалі без додатку) — **say**. Розумію, це непросто, але й відступати не можна: чужоземці дуже часто плутають ці слова — це одна із найбільш розповсюджених помилок.

Майте терпіння, у нас ще залишилося четверте дієслово, і обійтися без нього не можна ніяк.
Talk — розмовляти, бесідувати, спілкуватися.
We can talk all day. — Ми можемо говорити цілий день.
When they start talking it's hard to stop them. — Коли вони починають базікати, їх важко зупинити.
Stop talking! — Перестаньте розмовляти!
walkie-talkie — переносний переговорний пристрій (ходилка-говорилка), а сполучення talkathon означає **talk + marathon**, себто маратон-говорильня, публічний диспут. І ще одна назва стала дуже популярною в Америці: **talk-show** — загальна дискусія по радіо або телебаченню.

В додатку, дієслово **talk** „закріпило" за собою два конкретні вирази:
Про що ви говорите? — **What are you talking about?**
Вам треба поговорити з вашим лікарем. — **You should talk to your doctor.**
Я повинен поговорити з твоїми родичами. — **I must talk to your parents.**

В тому ж значенні і з тим самим прийменником вживається і дієслово **speak.**

Дуже важливий приклад — перша фраза в телефонічній розмові. **I want to speak to Mr. Clark.** — Я хочу поговорити з містером Кларком.

Незвичайне у нас вийшло заняття. Що я можу сказати? (Перекладімо, до речі. Тепер ми розуміємо незвичайну річ — у цієї фрази є два переклади: **What can I say? or What can I tell you?**) Важко, але що ж робити. Говорити ж хочеться. І так багато треба сказати!

Автор лекцій англійської мови — Віталій Левенталь. Матеріял опрацювала відповідальна за рубрику Галина Колесса. Автор застерігає за собою усі права.

Загальні збори Т-ва „Самопоміч" в Ню Йорку

Т-во „Самопоміч" в Ню Йорку, глибоко заслужена суспільно-громадська організація, що існує від 1947 року. Вона започаткувала акцію Кредитових кооператив, які скоро здобули велике довір'я українського суспільства і почали гарно розвиватися.

Широку гуманітарну акцію розвинуто на полі суспільної опіки і це була одна з головних ділянок праці Т-ва „Самопоміч". Вона була, як — пише О. Гладишовський, — основною спонукою до заложення Т-ва „Самопоміч". Її завданням було опікуватись і помагати емігрантам, що прибули з німецьких і австрійських таборів до Америки, а також тими, що залишились в Европі.

Діяльність суспільної опіки, яку зараз провадить постійна працівниця Т-ва „Самопоміч" Оксана Лопатинська зі щедрою фінансовою допомогою нашої Кредитівки від 1989 року відповідає програмі устійнений в статуті Т-ва „Самопоміч". Допомога старшим українським громадянам, самітним, хворим, давати різні правні поради приписані законами, бути в контакті з різними установами, а дуже важливою ділянкою помагати українському народові в Україні та тим, що прибули з України на заробітки. Програма праці суспільної опіки многогранна, то ж ніяк не можна поставити її означені рамки, вона зумовлена відносинами в громаді, станом її членів і т. п.

Велике оживлення та зміни в праці суспільної опіки принесли історичні зміни в житті української нації, а з тим і народу. Після проголошення незалежности України, вона обдерта, зруйнована, обкрадена червоною Москвою опинилася в скрутному положенні. Т-во „Самопоміч" розвинуло широку гуманітарну допомогу українському народові, про що будуть звітувати члени управи.

При Т-ві „Самопоміч" працює самостійно клюб сеньйорів, якого головою є Юрій Штогрин, який тісно співпрацює з Т-вом „Самопоміч". Зі звіту ми довідались, що в останній каденції було вислано 190 пачок з одягом, біля 15 пачок з харчами, різне обладнання для шпиталів, інструменти, медицину і т. п. Допомога продовжується. Пакування речей, це важка фізична праця і всю цю роботу плюс адміністраційне полагодження (висилок) виконує на добровільній базі, Степан Секрета, а робить він це з глибокої любови до свого народу і повинности справжнього патріота. Він веде ще картотеку незчисленних листів-подяк людей і листів-прохань про допомогу. У травні нюйоркське Т-во „Самопоміч" відбуло свої річні загальні збори при численній участи членів у власній домівці. Присутні мали нагоду зі звітів членів управи познайомитись з досить обширною працею „Самопомочі", особливо в останні роки. Крім допомоги Україні Т-во старалося скріпити добрі відносини з українською громадою, піднести авторитет і довір'я до нас нашої спільноти.

Збори провадив вибраний предсідник голова Головної Управи Т-ва „Самопоміч" Іван Винник, секретарювала Анна Ґелетей. Було вибрано зборами номінаційну комісію в особах: М. Савицький, О. Літепло та М. Ганущак. Звітували поодинокі члени управи. Першою звітувала голова Наталія Дума. Кожного місяця відбувались сходини Управи, на яких обговорено працю, затверджувано нових членів Кредитівки, та пляновано важливі завдання. Головну увагу присвячено праці суспільної опіки.

Про діяльність Клюбу сеньйорів і його тісну співпрацю з Т-вом „Самопоміч" було вже раніше сказано, як і про працю нашої працівниці суспільної опіки О. Лопатинської — основної праці Товариства. Обширний звіт праці подала організаційна, Н. Білоус. За її старанням в домівці Самопомочі відбулось більше доповідей лікарів-спеціялістів. Тут головну подяку треба скласти д-рові Рогозинському за його доповіді на практичні теми охорони здоров'я. Були висвітлені історичні фільми і звичайно, гості вгощались кавою і солодким, які вміло підготовляла Н. Білоус.

Дуже популярні стали прогульки автобусом, які звичайно організує О. Літепло. Юрій Костів ще один із тої „старої гвардії" Т-ва „Самопоміч", творець чудової гуцульської церкви в Гантері та інших церков, господар і бібліотекар добірної великої бібліотеки Т-ва „Самопоміч" жалів, що книжки припадають порохом, бо нема кому читати. Мало людей читає добру книжку, а для кожного є тут щось цікаве. Культурно-освітня референтка Надія Савчук інформувала про дуже вдалий „Веселий вечір" з мистецькою програмою і перекускою, що притягнув велике число громади. Про фінансовий стан Т-ва звітував Степан Петрик. Загальний стан каси дуже задовільний. Приходи каси — це головно вкладки членів, пожертви, збірки та пожертви Кредитівки. Найбільша сума видатків нашого Т-ва — це допомога Україні та потребуючим, понад 6,000 дол., виплата працівникам — понад 12,000 дол. Разом витрати Т-ва „Самопоміч" за останню каденцію виносять — 27,400 дол.

Про школу Українознавства Т-ва „Самопоміч" звітувала адміністратор Н. Дума. Від початку свого існування Т-во „Самопоміч" приділяло особливу увагу національному вихованню молоді і для того засновано Школа Українознавства, а учителями її були відомі ще з України професори. Спонзором школи залишилось до нині Т-во „Самопоміч". З цієї школи вийшло багато наших професіоналістів, суспільних діячів. Тепер школа нараховує біля 115 учнів серед них, багато дітей прибулих з України, котрих кошти за їх навчання переважно покриває адміністрація школи. Велику фінансову допомогу уділяє наша Кредитівка. Учителів в школі — 15, релігію на зміну вчать два священики, один приїжджає зі Стамфорду. У школі гарний дітоючий хор, що виступає на різних шкільних імпрезах, що часто відбуваються в школі. Директор школи мгр О. Кекіш, школа має гарну бібліотеку.

У дальшому порядку зборів після короткої дискусії над звітами контрольна комісія в складі: д-р Іван Сєрант, Б. Кузишин, Софія Салдан заступник О. Лопатинський подала звіт з контролі. Всі книги, прилоги членів Управи були в найкращому порядку. Після уділення абсолюторії уступаючій Управі, великою більшістю голосів вибрано на нову каденцію 1996-97 року Наталію Думу.

На першому засіданні затверджено нову Управу Т-ва „Самопоміч" в складі: голова — Наталія Дума, заступниця — Н. Савчук, О. Літепло, фінансовий референт — Степан Петрик, кореспонденційний референт — О. Лопатинська, протокольний секретар — Любомир Гуменюк, культурно-освітній та пресовий референт — Анна Ґелетей, імпрезова референтка — О. Роговська, О. Літепло, М. Шепарович, господар і бібліотекар — Юрій Костик, В. Харук, суспільна опіка — С. Секрета, О. Лопатинська, М. Шепарович, вільні члени — Наталія Білоус, М. Ганущак, С. Літепло, Б. Михайлів, М. Штогрин, Р. Полчі, контрольна комісія — д-р Іван Сєрант, Б. Кузишин, С. Салдан, заступник — О. Лопатинський, товариський суд — Є. Івашків, І. Яремчук, Сафан, представники — Школи Українознавства, Клюбу сеньйорів, Батьківського комітету при школі.

Новообрана голова Н. Дума подякувала зборам за честь і довір'я. Національним гимном закінчено збори Т-ва „Самопоміч".

Анна Ґелетей

Публіцистика І. Багряного вийшла друком в Україні

В Києві у Видавництві „Смолоскип" вийшла друком книга доповідей, статтей, памфлетів, рефлексій та есеїв Івана Багряного під назвою „Публіцистика". Книга має 856 сторінок і містить 201 статтю на тему літератури, української еміграційної політики, поневолення України, русифікації, російського шовінізму та привласнення української історії, фальшування, політичної ситуації в світі, в Україні та в Совєтському Союзі. Ці статті були поміщені в роках 1945-63 в „Наша боротьба", „Наші позиції", „Штурм", „Український прометей", „Ми ще повернемось" та найбільше в „Українських Вістях".

В більшості своїї статті І. Багряний підписував своїм ім'ям та прізвищем, але багато з них були підписані одним з його псевд, як С. Коцур, М. Василенко, С. Рябовіл, Іван Рябовіл, П. Січинський, В. Залуцький, С. Дорошенко чи й взагалі непідписані, а були поміщені в „Українських Вістях" як редакційні.

Книга „Публіцистика" вийшла друком завдяки фінансовому сприянню Фундації ім. І. Багряного та філії ОДУМ у Чикаґо. Статті зібрав і упорядкував Олексій Коновал. Вступне слово написав Іван Дзюба. Як післяслово, про життєвий і творчий шлях Івана Багряного розповідає у своїй статі „Відійшов у вічність" Григорій Костюк. В книзі поміщені такі відомі його речі: „Чого я не хочу вертатися до СССР?", „Дніпро впадає в Чорне море", „2х2=4", „Фарватер п'ятої колони", „Молодь Великої України і наші завдання", „Фронт брехні і аморальности" та багато інших.

Ціна книги — 30 дол. Її можна набути, надсилаючи чек на адресу: Bahriany Foundation, Inc., 811 S. Roosevelt Ave., Arlington Heights, IL 60005.

Презентація книги „Публіцистика" І. Багряного відбулася 3-го червня ц. р. в Києві в Будинку Письменників України при переповненій залі.

Про Багряного як письменника, публіциста та політичного діяча говорили О. Зінкевич, А. Лисий, голова Фундації ім. І. Багряного, І. Дзюба, В. Яворівський, Григорій Карпенко, редактор публіцистики, І. Качуровський, О. Шугай, А. Погрібний, Т. Гунчак, М. Самійленко, М. Плав'юк, П. Осадчук, О. Галкин, О. Доній, В. Чепинога та Я. Павленко.

В цьому році 2-го жовтня минає 90 років від дня народження І. Багря-ного, який є лавреатом державної премії ім. Т. Шевченка. В Києві створено Організаційний комітет, який очолює Леонід Кравчук. До комітету входять особи з України та діяспори: А. Лисий, О. Зінкевич, О. Шугай, Г. Багряна (дружина), М. Воскобійник, А. Глинін, І. Дзюба, О. Доній, І. Драч, М. Жулинський, О. Коновал, П. Мовчан, В. Олійник, Л. Череватенко та В. Яворівський.

Організаційний комітет запланував провести цілий ряд ювілейних імпрез в Києві, Харкові, Сумах, Донецькому, Охтирці та Кузені. Робляться старання назвати іменем Багряного ряд вулиць і шкіл та повішення пропам'ятних таблиць в різних містах України. Відзначення річниці Багряного в Києві відбудеться 2-го жовтня ц. р. в приміщенні Київської опери ім. М. Лисенка.

Око

На вічний спочинок св. п. К. Мацілинського

Тиждень після Воскресіння Христового розійшлася сумна вістка, що 14-го квітня 1996 ро-ку, після недуги, відійшов від нас у вічність св. п. Константин Мацілинський. Однак болюча рана з цього приводу у рідних і приятелів ще довго не загоїться. Був люблений і шанований в Лорейні, Огайо бо жив і працював для української справи.

В цю працю він включився від перших хвилин свого перебування в Лорейні й збагачував її новими успіхами та допомагав не лише своїми добрими порадами й вказівками, але й живою ініціятивою у тісній співпраці з усіми українськими організаціями. Використовуючи свою позицію і свої знайомства в колах льорейнської американської еліти, К. Мацілинський багато причинився до випровадження української проблематики серед чужинців та здобуття для українського імени належного признання і пошани.

Народився К. Мацілинський 2-го червня 1911 року в Орелиці, Західня Україна, батьки його Євген і Богуслава з дому Охримович мали п'ять синів: Константина, Омеляна, Дам'яна, Остапа і Богдана, яким дали гарне громадське виховання і належну освіту. Останні три загинули в часі Другої світової війни.

По закінченні студій К. Мацілинський працював спочатку книговодом, а відтак директором Маслосоюзу в Івано-Франківському. На еміграції в Німеччині, в місті Берхтесгадені працював в табровій адміністрації, касиром і завідуючим таборовою поштою. Він був надзвичайно скромною і маломовною, зате розумною і діловою людиною. Прямий, чесний і дуже товариський, він втішався великою любов'ю і повагою усіх, хто його знав.

Прибувши з родиною до Америки в 1949 році, він почав етап життя, як кожний новоприбулий український емігрант, в нових і невідрадних обставинах, проте із відчуттям незламного обов'язку працювати на громадській і церковній нивах. Як глибоко релігійна людина, вихована на давніх християнських засадах, збережених живо у селянських родинах, він став активним в церковній громаді та займав відповідальні пости в управах громадських організацій.

На початку перебування в Лорейні, знаючи добре англійську мову, він перший організував і репрезентував українську групу на міжнародному фестивалі національностей. Він був рівнож членом і займав різні пости у 233-му Відділі Українського Народного Союзу в Лорейні. Він був ініціятором і довголітнім збірщиком на розбудову українського релігійно-національного центру і побудови Божого храму у чудодійному Люрді, Франція. Він ініціятором і членом-основником Української Кредитової Спілки „Самопоміч" в Лорейні та займав на початку пост касира, а згодом управителя протягом 30 років, за що був нагороджений Українською Кредитовою Спілкою „Самопоміч" в Клівленді. Був одружений із св. п. Євстахією з дому Гопко, з якою прожив своє життя в гарній ро-динній гармонії. Він дбай-ливо опікувався своєю важко хворою дружиною, яка потребувала кожно-часно його присутности й опіки, а яка відійшла у вічність в 1977 році. Вони були батьками єдиної доч-ки Мотрійки, якій дали належне релігійне і громадське виховання, а яка закінчила фармацевтичні студії і тепер займає пост управителя місцевої аптеки.

Похоронні відправи почались 16-го квітня Панахидою в похоронному заведенні Довіна при численній участі родини, приятелів та знайомих покійного. Акту похоронних відправ довершив о. Петро Васльо, парох церкви св. Івана Хрестителя в Лорейні, який часто відвідував хворого в шпиталі, як рівнож перед смертю уділив хворому Святих Тайн. В часі Служби Божої отець сказав гарні прощальні слова.

Під час Панахиди із глибоким жалем згадував покійного від Української Кредитової Спілки „Самопоміч" інж. Володимир Федорів. Похоронено св. п. К. Мацілинського на цвинтарі Кальварія біля Лорейну.

Після похорону родина покійного запросила всіх присутних на тризну, на якій прощальні слова від церковної громади, українських організацій Лорейну й околиць висловив Степан Ганчарик.

У 40-ий день смерти св. п. К. Мацілинського були відправлені заупокійні Служби Божі в церквах св. Івана Хрестителя, в Лорейні, Огайо, Пренепорочної Діви Марії в Люрді, Франція, св. Николая в Торонто, Канада, монастиря Отців Василіян в Торонто, Успення Пресвятої Богородиці, Міссісага, Канада, Пречистої Діви Марії в Норт-Порт на Флориді, Пресвятої Трійці в Керґонксоні, Н. Й.

Нехай пам'ять про покійного К. Мацілинського залишиться серед нас довго живою, як вияв нашої пошані до тих його громадських і національних вартостей, які оживляли ціле його життя.

Степан Ганчарик

ЗМІНИ В ДАТАХ ПОХОРОНІВ З. БАБЮКА

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Як уже інформовано, вночі з 17-го на 18-го липня ц. р. помер Зенон Бабюк. Після появи газети з тим повідомленням зайшли зміни в датах похоронів: Панахида буде відправлена в заведенні Литвин і Литвин в Юніон, Н. Дж., в неділю, 21-го липня, в год. 7-ій вечора, а похорон в понеділок, 22-го липня, на українському православному цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що 12-го липня 1996 р. упокоїлася в Бозі на 102 році трудолюбивого життя наша найдорожча
МАМА, БАБЦЯ, ПРАБАБЦЯ І ПРАПРАБАБЦЯ

бл. п.

МАРІЯ ІВАНЧУК

з дому МАЛЬЧИНСЬКА

вдова по парохові Козови і Кізлова в Україні

ПАНАХИДА відправилася 15-го липня 1996 р. о год. 7-ій веч. в Farley Funeral Home, North Port, Fla.

СВЯТА ЛІТУРГІЯ була відправлена у вівторок о год. 10:30 ранку в українському католицькому соборі Входа в Храм Пресвятої Богородиці. Тлінні останки спочили в Пармі, Огайо на кладовищі при церкві св. Андрія в середу 17-го липня, біля свого мужа бл. п. Симеона.

В глибокій скорботі:
доньки — ЗОСТИСЛАВА КАЧАЛА
— НАДІЯ ІВАНЧУК
і вся їхня родина.

Ділимося сумною вісткою, що 4-го липня 1996 р. у Чикаґо відійшов у вічність на 79-му році життя наш дорогий
СТРИЙКО, ШВАҐЕР і ПРИЯТЕЛЬ

бл. п.

СТЕФАН БУК

ПАРАСТАС і ПАНАХИДА відбулися 7-го липня 1996 р. у похоронному заведенні Каппа.

ПОХОРОН відбувся 8-го липня 1996 р. з української католицької церкви свв. Володимира і Ольги в Чикаґо, а опісля на цвинтар св. Миколая у Чикаґо.

У глибокому смутку:
братова — ЛІДА БУК
братанки — АСКОЛЬД БУК з дружиною АНІ
— АРЕТА БУК
швагрова — ІРЕНА ЩУКА з дітьми ЮРКОМ, МАРІЧКОЮ, АДЬОМ.

Складаємо щиру подяку всечеснішому отцеві Іванові Кротичові, Павлові Бойко з родиною, Іванові Кулику, Марії Стройко.

Рівнож дякуємо всім приятелям і знайомим покійного, що взяли участь у похоронах.

Просимо про молитви за душу покійного

НБУ...

(Закінчення зі стор. 1)

агував на цю заяву дуже гостро. Він почав намовляти російські підприємства не укладати рахунки на українські товари в карбованцях і використовувати замість українських грошей тільки російські рублі або вільноконвертовану валюту.

Російський банк заявив, що заходи НБУ порушують угоду, підписану центральними банками обох країн 1992 року. Він також ствердив, що нові правила унеможливлюють російським банкам торгувати українськими карбованцями. Карбованець, який є частково конвертованим, в результаті цих заходів перетворюється на закриту валюту, заявив російський банк, припиняючи на невизначений час торгівлю в карбованцях.

Комерційні банки в Україні теж висловили своє незадоволення, передбачаючи зменшення обсягу й так зародкового карбованцевого ринку.

Незважаючи на цей фінансовий конфлікт, курс карбованця залишився незмінним — 178,600 карбованців за один долар.

Один західний дипломат сказав, що НБУ керувався бажанням затримати в Україні закордонний капітал, який наплив внаслідок непевної ситуації, що панувала в Росії перед переобранням президента Боріса Єльцина. За деякими підрахунками, цей капітал сягає 2 блн. дол. За словами дип-ломата, відплив цих долярів з України міг би дестабілізувати карбованець, який вже кілька місяців тримається досить добре.

Згідно з повідомленням УНІАР, цей фінансовий конфлікт міг викликати і замах на прем'єр-міністра Павла Лазаренка, авто якого було пошкоджено 16-го липня вибухом бомби. Російські експерти кваліфікують дії НБУ як початок фінансової війни між Україною і Росією і не виключно, що замах на прем'єра міг би бути початком бойових дій однієї із сторін, інформує УНІАР.

ДО ВСІХ ЧЛЕНІВ УНСоюзу

Пригадуємо, що вкладки за забезпеченеві грамоти є платні на 1-ий день місяця, а не при кінці. Просимо своєю точною вплатою допомогти секретареві вашого Відділу на час розчислитися за збірку вкладок до Головної Канцелярії.

Головна Канцелярія УНСоюзу

ЗМІНА АДРЕСИ

В справі зміни адреси непотрібно телефонувати, а тільки прислати нову адресу до:

Адміністрації „Свободи“
30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302

❑ „Свобода“
❑ „The Ukrainian Weekly“

Моя СТАРА АДРЕСА була:

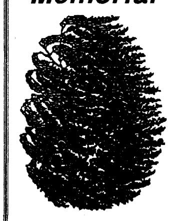
Число Відділу (якщо член УНС) ....
Ім'я і прізвище ....
Адреса ....
....

Моя НОВА АДРЕСА така:

Ім'я і прізвище ....
Адреса ....
....

На зміну адреси проситься
ОБОВ'ЯЗКОВО ДОЛУЧИТИ $1.00
ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗМІНИ АДРЕСИ ТРИВАЄ 1-2 ТИЖНІ

ПЕРЕБУВАЮЧИ у ЗСА, президент Польщі Алєксандер Квасьнєвський зустрівся у нюйоркському польському консуляті зі славним боксером Анджеєм Голотою. Зустріч відбулася через декілька днів після того, як А. Голота програв бій у Медисон Сквер Гарден з не менш славним американським боксером Рідціком Бов — програв тільки тому, що вдарив суперника нижче пояса і був дискваліфікований. „Анджей належить до тих людей, які час від часу здійснюють немудрі вчинки“,— сказав президент Польщі. Він знає, що каже, бо в останньому польському комуністичному уряді очолював міністерство спорту. Все одно А. Квасьнєвський щиро хоче допомогти землякові дістати дозвіл безборонно приїжджати у рідну країну. Але Анджей боїться, що його там відразу заарештують. Він, властиво, в Чікаго опинився у висліді втечі з Варшави, де брав участь в одному зі збройних пограбувань.

Погрожують...

(Закінчення зі стор. 1)

Президент України Леонід Кучма, який взяв участь у засіданні Ради Національної Безпеки, заявив, що замах на прем'єр-міністра — це замах на конституційний лад держави. Він безпосередньо поставив в один ряд згаданий терористичний акт і шахтарські страйки на Донбасі, натякнувши, що обома подіями, можливо, керує одна рука. Президент підтримав пропозицію В. Горбуліна щодо необхідности впровадження "елементів" надзвичайного стану для захисту конституційного ладу в країні, проте не пояснив, які саме "елементи" мають бути впроваджені.

"Ми маємо всі підстави висловити і реалізувати законне ставлення до політичних партій, рухів і організацій, які відкрито виступають проти існуючого ладу в Україні", — сказав Л. Кучма. Його радник В. Горбулін пояснив, що загрозу конституційному ладові і самому існуванню України як суверенної держави він вбачає у діяльності комуністів та їхніх союзників, крайніх націоналістів та кримінально-мафійних елементів.

ПОДІЇ

ПОЇЗДКА НА ДЕНЬ СОЮЗЯНКИ

Ню Йорк. — Окружна Управа СУА в Ню Йорку влаштовує одноденну прогулянку на Союзівку на День Союзянки. Прогулянка відбудеться у неділю, 18-го серпня (увага, зміна дати). Автобус виїде о год. 7:30 ранку від домівки СУА, 108 Друга аве. Кошт переїзду — 18 дол. Місця слід замовляти у Стефанії Гуменюк (212) 777-6197, або у Оксани Лопатинської від год. 10:30 ранку до 3-ої після полудня від вівтірка до п'ятниці, тел. (212) 777-1336.

У ВІВТОРОК, 16-ГО ЛИПНЯ, президент Билл Клінтон повідомив, що він вимагатиме від одержувачів урядової допомоги після двох років стати самовистачальними, коли цього не станеться то вони втратять всі пільги. Це зобов'язання він зробив у сателітом переданій промові на конференцію Крайової асоціяції губернаторів, яка відбувається у Пуерто Ріко. Ця його відповідь на закид, у таким же самим способом переданій промові до делегатів згаданої конференції, Робертом Долом, що Президент дуже повільно забирається до реформ програми допомоги потребуючим для багатьох виглядало нічим іншим, як політичним кроком у виборчому році. Президент сказав, що накаже Донні Шалалі, секретареві Департаменту здоров'я і громадських послуг видати правила щодо цієї зміни.

МІНІСТЕР закордонних справ Франції Ерве де Шарет добре оцінив рішення президента ЗСА Билла Клінтона відкласти на півроку запровадження у практику антикубинського закону Гелмса-Бартона. Однак при цьому він знову нагадав, що Франція виступає проти односторонніх обмежувальних санкцій, які заторкують інтереси третіх країн і суперечать нормам Світової торговельної організації. Тим часом канадський міністер зовнішньої торгівлі Артур Егілтон, коментуючи це саме рішення президента Б. Клінтона, сказав: „ЗСА тримають револьвер коло скроні Канади“. Тобто цю країну все ще непокоїть згаданий закон, оскільки канадські інвестиції на Кубі становлять 300 млн. дол. Понад 30 фірм Канади, переважно у видобувній промисловості і в ділянці туризму, можуть підпасти під дію американських санкцій.

КЕРІВНИКИ КРАЙОВОГО УПРАВЛІННЯ аеронавтики і дослідження космосу б Кейп Канаверал на Фльориді повідомили, що плянують запустити корабель „Атлантіс“ у космос 12-го вересня. Згаданий корабель мав відбути цю подорож 31-го липня, але найдено неполадності у його ракетних двигунах і тому дату запуску відсунено на пізніше. Завданням „Атлантіс“ цим разом буде забрати з російської космічної станції „Мір“ американську астронавтку Шеннон Люсід, яка там перебуває від березня, чим досягла рекорду днів перебутих у космосі серед американських астронавтів.

У СЕРЕДУ, 17-ГО ЛИПНЯ, Федеральна комісія торгівлі дала дозвіл на злуку компаній Тайм Ворнер і Тирнер бродкестінг систем — двох великих фірм засобів масової інформації та розважальних передач. Вимогою для цієї злуки було поставлено створення новою компанією ще однієї каблевої передачі новинок для конкуренції з вже існуючою. Це вперше урядова комісія вимагала конкретного типу передачі, і для багатьох це було несподіванкою. Злука цих двох підприємств створить найбільшу в світі компанію засобів масової інформації.

ВЖЕ ПОНАД 4,000 дітей у японському місті Сакаї заражені смертоносною бацилою під науковою назвою O-157, від якої вже померло четверо осіб. Органи охорони здоров'я б'ють на сполох, в останні дні до шпиталів завезено 200 дітей, деякі з них перебувають у дуже тяжкому стані. Міська влада закрила всі початкові школи, взяла під суворо контролю басейни і компанії, які виробляють харчі. Наступ бацилі почався в червні цього року з привінційних міст на півдні Гонцу, найбільшого острова країни. Випадки захворювання зареєстровано в 30 з 47 провінцій Японії. Всього виявлено 6,000 хворих, заражених бацилою O-157.

❊ ПРАЦЯ ❊

❊ FUNERAL DIRECTORS ❊

❊ REAL ESTATE ❊

